

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. O. L. -T.**, so sídlom v N., IČO: X., zastúpeného JUDr. J. M., advokátom v B., proti žalovanému **D.,a.s.**, so sídlom v P., IČO: X., zastúpenému JUDr. I. Ž., PhD., advokátom v P., **o zaplatenie 4 656 744,40 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 11 C 113/2002, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 6. decembra 2007, sp.zn. 17 Co 261/2007, 19 Co 274/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 26 429,50 Sk k rukám JUDr. J. M., advokáta v B., do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prievidza (súd prvého stupňa) rozsudkom z 26. septembra 2006, č.k. 11 C 113/2002-531 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 650 276,40 Sk so 16,5 % úrokom z omeškania od 10. mája 2002 do zaplatenia, do troch dní. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a konanie o úroku z omeškania vo výške 3,5 % zastavil. Žalovanému zároveň uložil povinnosť zaplatiť štátu na účet Okresného súdu Prievidza preddavkované trovy konania vo výške 2 946,-- Sk. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním bol preukázaný vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, ktorého výšku ustálil na sumu 4 650 276,40 Sk. Vzhľadom na to, že žalobca žaloval viac, súd v prevyšujúcej časti jeho žalobu zamietol. O zastavení konania vo vzťahu k úrokom z omeškania rozhodol podľa § 96 ods. 1 O.s.p. Výrok o náhrade preddavkovaných trov odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 148 ods. 1 O.s.p.

Samostatným uznesením z 10. januára 2007, č.k. 11 C 113/2002-539 rozhodol Okresný súd Prievidza o náhrade trov prvostupňového konania a to tak, že žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 132 564,-- Sk, na účet JUDr. V. Š., advokáta so sídlom v P. a trovy konania v sume 416 711,-- Sk na účet JUDr. J. M., advokáta so sídlom v B., to všetko do troch dní.

Na odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvého stupňa s výnimkou výroku o čiastočnom zamietnutí návrhu, Krajský súd v Trenčíne (odvolací súd) rozsudkom zo 6. decembra 2007, sp.zn. 17 Co 261/2007, 19 Co 274/2007 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti v spojení s uznesením o náhrade trov prvostupňového konania ako vecne správny v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 83 390,50 Sk, do 3 dní, do rúk JUDr. J. M.. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu týkajúcimi sa splnenia podmienok pre vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. a § 237 písm. g/ O.s.p. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberal skutkový a právny stav veci, tak ako ho uvádzal v konaní pred súdmi. Namietal nesprávne právne posúdenie veci a existenciu inej vady, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vadu podľa § 237 písm. g/ O.s.p., t.j. že rozhodoval nesprávne obsadený súd, videl v tom, že členkou senátu odvolacieho súdu bola matka právneho zástupcu žalobcu JUDr. J. M., JUDr. Stanislava Marková.

Žalobca považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za vecne správne a navrhol dovolanie žalovaného odmietnuť, prípadne zamietnuť. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania vo výške 52 859,-- Sk.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel

k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyhlásil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že odvolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení odvolací súd nezistil.

So zreteľom na žalovaným tvrdený dôvod dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerlal na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. g/ O.s.p.

Podľa ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Pri skúmaní prípustnosti dovolania z hľadiska § 237 písm. g/ O.s.p. dovolací súd vychádzal z toho, že o nesprávne obsadenie súdu ide nielen vtedy, keď namiesto senátu zloženého zo zákonom stanoveného počtu sudcov rozhodne buď samosudca alebo senát v inom než predpísanom zložení, ale tiež vtedy, keď vec prejedná a rozhodne sudca, ktorý nie je zákonným sudcom (viď čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Zákonným sudcom je v prípade samosudcu ten sudca, ktorý je právnymi predpismi (vrátane predpisov vnútornej povahy, ako napr. rozvrhom práce) určený tú – ktorú vec prejednať a rozhodnúť; ak má niektorú vec prejednať a rozhodnúť senát príslušného súdu, sú zákonnými sudcami všetci členovia toho senátu, ktorý je rozvrhom práce určený túto vec prejednať a rozhodnúť (viď tiež § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok, sa označuje ako rozvrh práce (viď § 50 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Rozvrh práce (o.i.) obsahuje určenie senátov, samosudcov, súdnych úradníkov a notárov poverených vybavovaním jednotlivých druhov vecí, ktoré došli na súd (viď § 50 ods. 2 písm. a/ zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov), zloženie senátov s uvedením predsedu senátu a ďalších sudcov; v rozvrhu práce sa tiež uvedie, ktorý z viacerých predsedov senátov určených do toho istého senátu riadi a organizuje činnosť senátu (viď § 50 ods. 2 písm. b/ zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Za účelom obstarania podkladov pre posúdenie opodstatnenosti námietky žalovaného, že v konaní došlo k uvedenej vade, dovolací súd vyzval odvolací súd, aby mu predložil vyjadrenia sudkýň Krajského súdu v Trenčíne, ktoré vo veci rozhodovali (JUDr. Beáty Čupkovej, JUDr. Evy Macúchovej a Mgr. Zuzany Holúbkovej), ako aj JUDr. Markovej, ktorej zaujatosť dovolateľ namietal. Z vyjadrenia JUDr. Evy Macúchovej, členky senátu

Krajského súdu v Trenčíne zo 14. júla 2008 (č.l. 723 spisu) vyplýva, že veci vedené pod sp.zn. 17 Co 261/2007 a 19 Co 274/2007 boli v súlade s Rozvrhom práce Krajského súdu v Trenčíne na rok 2007 pridelené do senátu 19 Co, predsedníčkou ktorého bola JUDr. Beáta Čupková a členmi JUDr. Eva Macúchová a JUDr. Stanislava Marková. Prvá z vecí bola náhodným výberom pridelená do senátu 17 Co JUDr. Zimovej, avšak podľa zásad rozvrhu práce mala byť pridelená bez náhodného výberu, tzv. výnimkou, do senátu 19 Co JUDr. Čupkovej, kde napadla dňa 15. februára 2007 a len z dôvodu potreby rozhodnutia o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov bola vrátená procesnému súdu. Keďže sudkyňa JUDr. Stanislava Marková sa v predmetnej veci cítila zaujatá z dôvodu, že žalobcu v konaní na základe plnej moci zastupoval advokát JUDr. J. M., ktorý je jej synom, predložila vec podľa § 15 O.s.p. predsedovi krajského súdu, ktorý postupoval podľa rozvrhu práce. Vo veci naďalej konal senát odvolacieho súdu 19 Co a namiesto vo veci zaujatej sudkyne ako druhá členka senátu bola určená Mgr. Zuzana Holúbková – v poradí prvá na zastupovanie sudkyne JUDr. Markovej, a to aj v prípade jej vylúčenia z prejednávania a rozhodovania veci. Z rozvrhu práce nevyplývalo, že by v prípade zaujatosti niektorého člena senátu (to platilo aj pri zaujatosti predsedníčky senátu) bol vylúčený z prejednávania a rozhodnutia veci celý senát, ktorému by bola vec odňatá a prikázaná na vybavenie inému senátu. V takomto zložení senátu bola vec prejednaná a rozhodnutá na pojednávaní dňa 6. decembra 2007. Tieto skutočnosti vyplývajú tak zo zápisnice o pojednávaní, ako aj zo záhlavia písomne vyhotoveného rozsudku. Z vyjadrenia sudkýň k námietke žalovaného dovolací súd nezistil žiadne okolnosti právne relevantné z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. teda okolnosti, ktoré by boli objektívne schopné spochybniť ich nestrannosť a nezaujatosť.

So zreteľom na vyššie uvedené je zrejmé, že Krajský súd v Trenčíne predmetnú vec na pojednávaní dňa 6. decembra 2007 prejednal a rozhodol v zložení, zodpovedajúcom zákonu a rozvrhu práce tohto súdu. Rozhodli o nej traja zákonní sudcovia určení rozvrhom práce súdu (viď vyššie). Nie je preto opodstatnená námietka žalovaného o existencii procesnej vady konania zakladajúcej prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. g/ O.s.p. Prípustnosť jeho dovolania preto z tohto ustanovenia nemožno vyvodiť.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, prípadne že by konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2

písm. b/, c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobca v dovolacom konaní podal návrh na uloženie povinnosti nahradiť mu trovy tohto konania v sume 52 859,-- Sk za dva úkony právnej služby. Najvyšší súd mu priznal náhradu, ktorá spočíva v odmene advokáta za jeden úkon právnej služby, ktorý poskytol žalobcovi vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu zo 7. marca 2008 (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie

právných služieb). Sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 22 050,-- Sk, čo po pripočítaní DPH (4 189,50 Sk) a náhrady výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (190,-- Sk), predstavuje spolu 26 429,50 Sk.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. októbra 2008

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková